

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1656/2022
15.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Звездана Бубало, адвокат из ..., против туженог ЕПС – Јавно предузеће за производњу, прераду и транспорт угља Површински копови „Косово“ СА ПО Обилић из Београда, чији је законски заступник Срђа Ковачевић из ..., а пуномоћник Урош Зејак, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2400/21 од 03.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 15.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2400/21 од 03.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 341/2019 од 12.03.2021. године, ставом првим изреке поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу број .. од 30.08.2019. године. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоца врати на рад у року од осам дана. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде за период од 30.08.2019. године до 31.12.2020. године исплати означене износе по месецима, са законском затезном каматом од доспећа сваког појединог износа до исплате. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да на име тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање доприносе за осигурање за случај незапослености, за временски период и по основици која је прецизно означена у претходном ставу изреке, по коефицијенту његове стручне спреме у време уплате. Ставом петим изреке тужени је обавезан да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 123.800,00 динара, у року од осам дана, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2400/21 од 03.02.2022. године, одбијена је жалба туженог и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у складу са одредбом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог од 20.08.2014. године до 30.08.2019. године, када му је спорном одлуком туженог отказан уговор о раду из разлога што је одбио да закључи анекс уговора о раду. Тужилац је био на боловању у временском периоду од 22.07. до 19.09.2019. године. Тужени је понуду ради закључења анекса уговора о раду сачинио дана 13.08.2019. године, а према овој понуди тужилац би био премештен да ради у „ТЕНТ“ Обреновац ради ремонта радних кола. Понуду за закључења анекса уговора о раду број .. и обавештење под бројем ..., оба од 13.08.2019. године упутио је препорученом поштанском пошиљком на пријављену адресу тужиоца у Пошиљка се вратила туженом као неуручена. Тужени није сачинио службену белешку о чињеници да достава није могла да се изврши. Дана 16.08.2019. године истакао је на огласну таблу понуду за закључење анекса уговора о раду и обавештење о разлозима за ову понуду. Ова писмена скинута су са огласне табле дана 28.08.2019. године, а дана 30.08.2019. године донето је спорно решење. Тужиоцу је ово решење уручено у пословним просторијама туженог. Обрачунска служба туженог доставила је извештај у висини месечне зараде коју би тужилац примио да је радио у спорном временском периоду од септембра месеца 2019. године до децембра месеца 2020. године, са означавањем доспећа сваког појединачног износа.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, правилно су по оцени Врховног касационог суда нижестепени судови применили одредбе чланова 16, 164, 171, 172, 185. и 191. Закона о раду, те одредбе чланова 155, 277. и 324. Закона о облигационим односима, када су нашли да је постављени тужбени захтев у целости основан.

Супротно наводима ревизије, правилно се у разлозима побијане пресуде закључује да је поступак који је претходио доношењу решења о отказу уговора о раду незаконит, пошто тужени није омогућио тужиоцу да се изјасни о понуди за закључење анекса уговора о раду и обавештењу о разлозима за ову понуду, који су сачињени дана 13.08.2019. године и након безуспешног покушаја доставе на кућну адресу истакнути на огласну таблу туженог дана 16.08.2019. године. По одредбама члана 185. ставова 2. – 4. Закона о раду, у оваквој ситуацији достава се сматра извршеном по истеку осам дана по објављивању на огласној табли послодавца, што је сагласно одредбама члана 77. ставови 1. и 3. Закона о облигационим односима било у понедељак 26.08.2019. године, пошто је последњи дан рока падао у суботу која је нерадни дан. Од тог дана за тужиоца је по одредби члана 172. став 1. Закона о раду почео да тече рок за изјашњење

да ли ће потписати понуђени анекс уговора о раду, а који не може бити краћи од осам дана. Тек безуспешним протеклом овог рока постојала би по одредби члана 172. став 4. Закона о раду могућност за доношење решења о отказу уговора о раду из разлога предвиђеног чланом 179. став 5. тачка 2. истог закона. Међутим, до 30.08.2019. године, када је донето побијано решење истекло је свега четири дана, што решење чини незаконитим.

Изнети пропуст у процедури отказивања уговора о раду довољан је за закључак о незаконитости донетог решења туженог, па су преостали разлози ревизије који се односе на радње које је тужени предузимао поводом спорног отказа без утицаја на законитост побијане пресуде.

Правилно је одлучено и о правним последицама незаконитог престанка радног односа, у складу са одредбама члана 191. Закона о раду. Не може се прихватити навод туженог да тужиоцу припада 60% од зараде коју би остварио да је радио, а све у складу са Посебним колективним уговором за ЕПС који различито дефинише положај запослених у зависности да ли су радно ангажовани или не. По одредбама чланова 8. и 9. Закона о раду, општим актима послодавца не могу се утврђивати мања права од оних која су предвиђена законом, па се за случај супротног регулисања примењују одредбе закона. Стога, туженом је у складу са законом правилно наложено враћање тужиоца на рад, као и да тужиоцу надокнади штету у висини изгубљене зараде, умањене за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом, уз обавезу уплате доприноса надлежним фондовима.

Из изнетих разлога, одлука у изреци донета је на основу одредбе члана 414. став 1 ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**